

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118204705
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8118204705.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Evy Šofrankovej v právnej veci žalobcov: 1/ C. I., W.. XX.XX.XXXX, F. M. XX, XXX XX V., 2/ E. Ť., W.. XX.XX.XXXX, F. M. X, XXX XX V., 3/ E. I., W.. XX.XX.XXXX, F. M. XX, XXX XX V., všetci právne zastúpení JUDr. Martinom Staroňom, advokátom, so sídlom kancelárie Hlavná 89, 080 01 Prešov, IČO: 42083541, proti žalovanému: K.. R. F., W.. XX.XX.XXXX, F. M. XX, XXX XX V., právne zastúpenému JUDr. Jozefom Krenickým, advokátom so sídlom kancelárie vajanského 43, 080 01 Prešov, IČO: 50038371, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcov v 1/ až 3/ rade proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 19C/20/2018-90 zo dňa 25.06.2020, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Uznesenie vo výroku o nároku na náhradu trov konania potvrdzuje.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“), rozhodol cit.:

„I. Konanie zastavuje.

II. Priznáva žalovanému voči žalobcom v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.“

2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ustanovenia § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 a § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 11.03.2020, vzali žalobu v celom rozsahu späť a žiadali konanie zastaviť a to bez uvedenia dôvodu a navrhli, aby žiadnej zo sporových strán náhradu trov konania nepriznal, a to aj s ohľadom na vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného dňa 20.02.2020, ktorý uviedol, že v prípade späťvzatia žaloby si nárok na náhradu trov konania žalovaný uplatňovať nebude.

4. K späťvzatiu žaloby sa vyjadril žalovaný podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 07.04.2020 tak, že so späťvzatím žaloby súhlasí, avšak nesúhlasí s navrhovaným výrokom o náhrade trov konania, nakoľko z kontextu jeho vyjadrenia o možnosti, že by si žalovaný neuplatnil nárok na náhradu trov jednoznačne vyplýva, že táto možnosť tu bola pre prípad, že by žalobcovia zobrali žalobu späť priamo na pojednávaní, k čomu ale nedošlo. Je presvedčený, že k prehodnoteniu stanoviska žalobcov došlo pod ťarchou právnej argumentácie, čo svedčí o tom, že úkony procesnej obrany boli účinné a za daných okolností nevidí dôvod, aby žalovaný nemal mať nárok na náhradu trov. Vzhľadom na vyššie uvedené

navrhol, aby súd prvej inštancie konanie zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v tejto fáze konania je v zmysle § 256 ods. 1 CSP rozhodujúce procesné zavinenie zastavenia konania. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Pokiaľ jedna procesná strana zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Zavinenie je potrebné interpretovať na základe vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu teda aj jej prejav vôle. Tento prejav vôle spočíva aj v späťvzati žaloby, kde dôsledkom je vznik trov protistrany.

6. V zmysle vyššie uvedeného v tomto prípade platí, že žalobcovia vzali žalobu späť bez udania konkrétneho dôvodu, čím z procesného hľadiska zaviniť zastavenie konania a žalovanému tak vznikol voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP, nakoľko súd nezistil žiadny dôvod osobitného zreteľa, ktorý by odôvodňoval aplikáciu § 257 CSP. Rovnako zo súdneho spisu nevyplýva, že by sa strany sporu dohodli na tom, že si náhradu trov konania v prípade späťvzatia nebudú uplatňovať.

7. Proti uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote včas odvolanie žalobcovia v 1/ až 3/ rade. Uviedli, že podávajú odvolanie iba čo do výroku č. II., ktorým súd priznal žalovanému voči žalobcom v 1/ až 3/ rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobcovia napádajú predmetný výrok tohto uznesenia z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru žalobcov napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil titulom doručeného späťvzatia žaloby žalobcami a o trovách konania rozhodol tak, že priznáva žalovanému voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobcovia však majú za to, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vychádza z nedostatočného zistenia skutkového stavu veci a zároveň z nesprávneho zhodnotenia dôkazov a nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia majú za to, že žaloba bola podaná dôvodne, avšak po zvážení všetkých okolností prípadu, ako aj po vzájomnom rokovaní so žalovaným, ktorý sa dňa 20.02.2020 prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril, že v prípade späťvzatia žaloby si nárok na náhradu trov konania žalovaný nebude uplatňovať, vzali žalobu späť, a teda žalobcovia majú za to, že sa žalovaný zriekol práva na náhradu trov konania. Tvrdenie žalovaného, že táto možnosť tu bola pre prípad, že by žalobcovia zobrali žalobu späť priamo na pojednávaní nie je pravdou. Neuplatnenie trov v prípade späťvzatia žaloby právny zástupca dňa 20.02.2020 ničím nepodmieňoval, výslovne v rámci pokusu súdu o mimosúdne vysporiadanie sporu uviedol, že v prípade späťvzatia žaloby si žalovaný nebude uplatňovať trovy konania. Na základe uvedeného žalobcovia aj žalobu zobrali späť. Žalobcovia taktiež majú za to, že u nich existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemal súd priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania. Žalobcovia poukázali na to, že v zmysle ustálenej judikatúry v rámci posudzovania dôvodov hodných osobitného zreteľa je súd povinný vždy prihliadnuť aj na majetkové, sociálne, rodinné, osobné, či iné pomery strán sporu. Žalobcovia majú za to, že v danom prípade sociálna a majetková situácia žalobcov obmedzuje ich schopnosť znášať trovy tohto konania. Žalobcovia sú starobnými dôchodcami, majú zdravotné problémy, pričom ich jediným príjmom je starobný dôchodok a z tohto dôvodu sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je opodstatnené, aby žiadna zo strán nemala nárok na náhradu trov konania. Majetkové a finančné možnosti a schopnosti žalobcov im neumožňujú uhradiť trovy konania žalovanému a jeho právnomu zástupcovi titulom náhrady trov právneho zastúpenia. Z tohto dôvodu požadujú, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmenil uznesenie Okresného súdu Prešov vo výroku II. tak, že ho zmení a rozhodne, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

8. Protistrana sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal napadnuté

uznesenie v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a § 380 CSP (viazanosť rozsahom a dôvodmi podaného odvolania) a bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov v 1/ až 3/ rade nie je dôvodné.

10. Z obsahu odvolania je zrejmé, že žalobcovia v 1/ až 3/ rade napádajú uznesenie súdu prvej inštancie čo do II. výroku, ktorým súd rozhodol o náhrade trov konania takým spôsobom, že žalobcovia v 1/ až 3/ rade sú povinní nahradiť trovy konania, resp., že na nich má nárok samotný žalovaný voči žalobcom v 1/ až 3/ rade.

11. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd vyhodnotil vykonané späťvzatie žaloby žalobcov v 1/ až 3/ rade tak, že pokiaľ jedna procesná strana zavíni, že konanie muselo byť zastavené, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Správne súd prvej inštancie konštatoval, že zavinenie je potrebné interpretovať na základe vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu, a teda aj jej prejav vôle. Tento prejav vôle spočíva aj v späťvzatí žaloby, kde dôsledkom je vždy vznik trov protistrany v prípade, že takéto trovy jej vznikli.

12. Odvolací súd konštatuje, že zo samotného súdneho spisu, ako ani zo žiadnej v ňom priloženej listiny, nevyplýva skutočnosť, že by medzi stranami sporu došlo k mimosúdnej dohode ohľadne trov prebiehajúceho súdneho konania. Skutočnosť, že vznikla medzi sporovými stranami akási mimosúdna dohoda o trovách predmetného konania nebola žalobcami v 1/ až 3/ rade nijakým spôsobom preukázaná a rovnako k takejto skutočnosti nedošlo ani na prebiehajúcich pojednávaniach pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie iba konštatuje, že svoje prvé pojednávanie vo veci odročuje z dôvodu novej mimosúdnej dohody. Nedochoďza však k špecifikácii, či sa mimosúdna dohoda medzi sporovými stranami má týkať iba merita veci, respektíve, či sa sporové strany sa chcú mimosporovo dohodnúť aj na trovách konania. Možno teda konštatovať, že žalobcami v 1/ až 3/ rade tvrdená skutočnosť o existencii mimosúdnej dohody na trovách konania nebola pred súdom prvej inštancie preukázaná. Rovnako je potrebné konštatovať, že dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré majú u žalobcov v 1/ až 3/ rade spočívať v nízkych starobných dôchodkov žalobcov, neboli preukázané žiadnymi listinnými dôkazmi.

13. K dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 257 CSP odvolací súd dodáva nasledovné. K aplikácii ustanovenia § 257 CSP dochádza síce aj z aspektov sociálnych, avšak nielen z nich. Okolnosti hodné osobitného zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť aj v iných okruhoch aspektov posudzovanej veci. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa, súd okrem iného môže prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery strany sporu. Zároveň je povinný všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde, respektíve má zohľadňovať aj ich postoj v danom konaní. Dôvodom spočívajúcim v prospech strán môže byť skutočnosť, že strana, ktorá nemala úspech vo veci, sa ocitla v závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá po vyhodnotení súdom je považovaná následne za takýto dôvod, ktorý je hodné osobitne zohľadniť a brať na neho zreteľ. Je potrebné však zohľadňovať vždy pri posudzovaní dôvodu hodného osobitného zreteľa aj pomery druhej sporovej strany. Iba konštatovanie, že rozhodnutie o výnimočnom nepriznaní práva na náhradu trov konania nezasiahne nepriaznivo do majetkovej sféry úspešnej strany bez toho, aby súd majetkovú sféru tejto strany akokoľvek rozobral a zaoberal sa ňou, je neprípustné, a takýto postup by bolo možné hodnotiť ako svojvoľný postup súdu. Pri okolnostiach, ktoré viedli k podaniu žaloby, napríklad má význam zistenie o tom, či žalobca pred podaním žaloby na súd navrhol aj vyriešenie tohto sporu, a to spôsobom, ktorý uplatnil v žalobe na začatie konania, a následne takto mohol dosiahnuť plný úspech vo veci. Pokiaľ ide o postoj strán v konaní, tu súd prihliada najmä na to, ako si strany plnili svoje procesné povinnosti, respektíve, či strana uviedla skutočnosti a dôkazy už pri prvom úkone, ktorý jej patril, s výnimkou tých, ktoré uplatniť nemohla. Je však dôležité poznamenať, že ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná alebo že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u inej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda inými slovami na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok. Možno teda konštatovať, že sociálna situácia automaticky u strany sporu nepredstavuje vznik dôvodu hodného osobitného zreteľa. Predstavuje ho iba v prípade, že sociálna a majetková situácia dosiahne istú negatívnu úroveň, respektíve intenzitu v živote sporovej strany, a túto následne je možné hodnotiť ako „závažnú“. Až takáto závažná ekonomická/sociálna situácia v bežnom živote strany sporu môže začať predstavovať dôvod, na ktorý následne súd má brať pri rozhodovaní o trovách konania osobitný zreteľ. Aby takýto dôvod mohol byť hodný osobitného zreteľa

z pohľadu súdu pri rozhodovaní o trovách konania, je povinná sporová strana svojmu tvrdeniu o zlej sociálnej, respektíve majetkovej situácii, predložiť aspoň základné listinné dôkazy, ktoré preukazujú, že jej životná situácia je „nezávideniahodná“. V danom prípade je možné konštatovať, že žalobcovia v 1/ až 3/ rade iba konštatujú, že dôvod hodný osobitného zreteľa by mal spočívať v tom, že sú starobnými dôchodcami, poberajú iba starobný dôchodok a majú zdravotné problémy. Tu možno konštatovať, že sa jedná o veľmi všeobecné tvrdenie a nemožno uzatvoriť, že by automaticky starobný dôchodca, ktorého jediným zdrojom príjmu je starobný dôchodok a logicky aj trpí nejakými zdravotnými problémami, táto situácia vyvolávala automaticky uplatnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa. Tak, ako už odvolací súd vyššie uviedol, musí sa jednať o závažnú sociálnu a majetkovú situáciu sporovej strany. Toto sa však žalobcom v 1/ až v 3/ rade nielenže nepodarilo preukázať, ale k uvedenému ani neuviedli konkrétne skutkové tvrdenia o ktoré by sa bolo možné oprieť. Z vyššie uvedeného dôvodu odvolací súd mal za to, že v prípade, že žalobcovia v 1/ až 3/ rade k dôvodom hodným osobitného zreteľa neuviedli ani základné skutkové okolnosti pre možné posudzovanie takýchto dôvodov, nebol odvolací súd povinný zaoberať sa sociálnou a majetkovou situáciou žalobcov v 1/ až 3/ rade a túto aj podrobne ex offio, teda z úradnej povinnosti preskúmať. Uvedená skutočnosť by bola prípustná iba v prípade, že samotní žalobcovia v 1/ až 3/ rade by uviedli opis konkrétnych skutočností (výška dôchodku, výška základných životných výdavkov, výšku iných nevyhnutných nákladov ako lieky a podobne) ktoré by súd oboznamovali s možnou existenciou závažnej sociálnej situácie. Keďže sa tak nestalo nebola zadaná príčina zisťovať dôvody hodné osobitného zreteľa a zároveň, možno konštatovať, že aj tento odvolací dôvod žalobcov v 1/ až 3/ rade je nedôvodný.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, ustanovením § 262 ods. 2 CSP tak, že stranám sporu nebol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú a ani si ich neuplatnil. V odvolacom konaní neúspešným žalobcom v 1/ až 3/ rade nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takéhoto rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).